

รายงานนวัตกรรมการศึกษา

ชื่อเรื่อง “เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา

ผู้จัดทำ นายจรรณ ยะลา

โรงเรียน ศรีรัตนวิทยา

ปี พ.ศ. 2563

ประเภทนวัตกรรม

ด้านบริหารจัดการ

ด้านหลักสูตร

ด้านจัดการเรียนรู้

ด้านสื่อและเทคโนโลยี

ด้านวัดและประเมินผล

1. หลักการ

ในสังคมที่มีการพัฒนาในทุกๆ ด้านทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การพัฒนาเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ ประการเกื้อหนุนกัน แต่ปัจจัยหลักของการพัฒนา จำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพนั้น จะต้องมีความสมบัติทั้งทางด้านสมรรถภาพทางร่างกายแข็งแรงและจิตใจที่ดี มีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน ขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เผชิญปัญหาและอุปสรรคด้วยความมุ่งมั่น คุณสมบัติเหล่านี้ จำเป็นต้องถูกหล่อหลอมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลในรูปของคำว่า “วินัยในตนเอง”

วินัยในตนเองเป็นวัฒนธรรมของสังคมที่ทุกคนต้องปฏิบัติ เพราะจะทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุข วินัยในตนเองนี้เป็นคุณธรรมประการหนึ่งที่ทุกคนควรสร้างขึ้นสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเองทำให้คนเราบรรลุจุดหมายของชีวิตประสบความสำเร็จในชีวิต จึงเป็นวินัยที่ครูควรสร้างสรรค์ให้เกิดแก่เด็กในระดับมัธยมศึกษา เพราะถ้าเด็กมีวินัยในตนเองนั้นจะทำให้เด็กได้ควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่ดีงามและประสบความสำเร็จในชีวิต จึงต้องดำเนินการฝึกให้เกิดผลอย่างจริงจัง เด็กนั้นนับว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดของประเทศ หากไม่ได้เตรียมพัฒนาเด็กให้เป็นทรัพยากรที่ดีแล้ว การพัฒนาประเทศอาจจะเป็นไปได้ไม่เต็มที่ จะเห็นได้ว่าความมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเยาวชน เมื่อเยาวชนมีวินัยในตนเองเป็นพื้นฐานและมีวินัยต่อสังคม ผลที่สุดก็จะวินัยต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของจริยธรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านวินัยในตนเอง โดยเห็นว่าวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะในตัวบุคคลที่ควบคุมตนเองได้ ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม ผู้ที่มีวินัยในตนเองจะเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้ที่มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคม

จากการศึกษาความหมายและขอบข่ายและพฤติกรรมของวินัยในตนเอง ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่อง “เจตคติที่มีต่อ

วินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน
2. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียน
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับความหมาย ประโยชน์ ลักษณะวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 2. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด เพื่อทำการศึกษาสภาพความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563โรงเรียนศรีรัตนวิทยา
 3. กำหนดวัตถุประสงค์
 4. กำหนดกลุ่มประชากร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา จำนวน 24 คน
 5. สร้างเครื่องมือการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี แนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อจำแนกว่าควรสร้างเครื่องมือวัดด้านใดบ้าง ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563โรงเรียนศรีรัตนวิทยา ที่ต้องการศึกษา
 6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
 7. การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ของโรงเรียนศรีรัตนวิทยา จำนวน 24 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2 5 6 3 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา จำนวน24คน

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา ผู้วิจัยได้จัดลำดับตามสาระดังนี้

1. ความหมายของเจตคติ
2. องค์ประกอบของเจตคติ
3. ความหมายของวินัย
4. ประเภทของวินัย
5. คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง
6. การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง
7. ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง
8. ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง
9. ความสำคัญและความหมายของความอดทน
10. วิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของเจตคติ

เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการการอบรมให้การเรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

เจตคติ หมายถึงอะไร ชัตติยา กรรณสูต (2516:2) ให้ความหมายไว้ คือ ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายสิ่ง ในลักษณะที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น หรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม

สุชา จันทรเอม และ สุรางค์ จันทรเอม (2520:104) ให้ความหมายเจตคติ คือความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึก หรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

สงวนศรี วิรัชชัย (2527:61) ให้ความหมายเจตคติ คือสภาพความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งต่างๆ(วัตถุ สถานการณ์ ความคิด ผู้คน ฯลฯ) ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่

ชม ภูมิภาค (2516:64) ให้ความหมายเจตคติ คือ วิธีทางที่บุคคลเกิดความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่าง คำจำกัดความเช่นนี้มิใช่คำจำกัดความเชิงวิชาการมากนักแต่หากเราจะพิจารณาโดยละเอียดแล้วเราก็พอจะมองเห็นความหมายของมันลึกซึ้งชัดเจนพอดูเมื่อพูดว่าคือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ก็หมายความว่าเจตคตินั้นมีวัตถุ

วัตถุที่เจตติจะมุ่งตรงต่อนั้นจะเป็นอะไรก็ได้ อาจจะเป็นบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ นโยบายหรืออื่นๆ อาจจะเป็นได้ทั้งนามธรรมและรูปธรรม ดังนั้นวัตถุแห่งเจตตินั้นอาจจะเป็นอะไรก็ได้ที่คนรับรู้หรือคิดถึง ความรู้สึกเช่นนี้อาจจะเป็นในด้านการจงใจหรืออารมณ์และเช่นเดียวกันแรงจงใจแบบอื่นๆคือดูได้จากพฤติกรรมตัวอย่างเช่น เจตติต่อศาสนาหากเป็นเจตติที่ดีเราจะเกิดความเคารพในวัดเราจะเกิดความรู้สึกว่าศาสนาหรือวัดนั้นจะเป็นสิ่งจรรโลงความสงบสุข เรายินดีบริจาคทำบุญร่วมกับวัดเราจะพูดได้อีกอย่างหนึ่งว่าเป็นความพร้อมที่จะถูกกระตุ้นด้วยวัตถุ การกระทำต่างๆของคนนั้นมักถูกกำหนดด้วยเจตติที่จะตัดสินใจว่าจะบริจาคเงินแก่วัดสักเท่าใดนั้นย่อมมีปัจจัยต่างๆเข้าเกี่ยวข้องเช่น ชอบสมภาร รายได้ตนเองดีขึ้น เห็นความสำคัญของวัด เห็นว่าสิ่งที่ต้องบูรณะมาก

“เจตติ” คือ สภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลทำให้เกิดมีท่าทีหรือมีความคิด เห็นรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นหรือไม่เห็นด้วย เจตติมี ๒ ประเภทคือ เจตติทั่วไป เจตติเฉพาะอย่าง

COLLINS (1970:68) ให้ความหมายเจตติ คือการที่บุคคลตัดสินใจในสิ่งต่างๆว่าดี –ไม่ดี เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ยอมรับได้-ยอมรับไม่ได้

ROKEACH (1970:10) ให้ความหมายเจตติ คือการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใดผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

BELKIN และ HKYDELL (1979:13) ให้ความหมายเจตติ คือ แนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนอง ในทางที่เป็นความพอใจ ไม่พอใจ ต่อผู้คน เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆอย่างสม่ำเสมอและคงที่

ดังนั้นอาจสรุปความหมายของเจตติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะชอบ ไม่ชอบ อาจเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พพอใจ ไม่พอใจ ต่อสิ่งใดๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่ และทำให้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง

องค์ประกอบของเจตติ

องค์ประกอบของเจตติมี 3 ประการ ได้แก่

1. ด้านความคิด (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับแสดงออกมาในแนวคิดที่ว่าอะไรถูก อะไรผิด

2. ด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่สอดคล้องกับความคิด เช่น ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย จึงแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจ

3. ด้านพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะกระทำซึ่งเป็นผลมาจากความคิดและความรู้สึกและจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

เจตคติบางครั้งก็เรียกทัศนคติ มีความหมายตามคำอธิบายของนักจิตวิทยา เช่น อัลพอร์ต (Allport อ้างถึงใน นวลศิริ เปาโรหิต, 2545 : 125) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นสภาวะของความพร้อมทางจิตใจ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้เป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกริยาระหว่างบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของและ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เจตคติจึงก่อรูปได้ดังนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมในสังคม
2. การสร้างความรู้สึกจากประสบการณ์ของตนเอง
3. ประสบการณ์ที่ได้รับจากเดิม มีทั้งทางบวกและลบ จะส่งผลถึงเจตคติต่อสิ่งใหม่ที่คล้ายคลึงกัน
4. การเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญ และรับเอาเจตคตินั้นมาเป็นของตน

เบลกินและสกายเดล (Belkin and Skydell อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2549 : 58) ให้ความสำคัญ ของเจตคติว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองในทางที่พอใจหรือไม่พอใจต่อสถานการณ์ต่างๆ เจตคติจึงมีความหมายสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จึงแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 ความรู้สึกในทางบวก เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบและสนับสนุน

1.2 ความรู้สึกในทางลบ เป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบและไม่สนับสนุน

1.3 ความรู้สึกที่เป็นกลางคือไม่มีความรู้สึกใด ๆ

2. บุคคลแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรม ซึ่งแบ่งพฤติกรรมเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ มีการกล่าวถึง สนับสนุน ท่าทางหน้าตาบ่งบอกความพึงพอใจ

2.2 พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออก เจตคติแบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1) เจตคติในด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Attitude) ประสบการณ์ที่คนได้สร้างความพึงพอใจและความสุขใจ จนกระทั่งทำให้มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน

2) เจตคติทางปัญญา (Intellectual Attitude) เป็นเจตคติที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้เป็นแกน บุคคลอาจมีเจตคติต่อบางสิ่งบางอย่างโดยอาศัยการศึกษา ความรู้ จนเกิดความเข้าใจและมีความสัมพันธ์กับจิตใจ คืออารมณ์และความรู้สึกร่วม หมายถึง มีความรู้สึกจนเกิดความซาบซึ้งเห็นดีเห็นงามด้วย เช่น เจตคติที่มีต่อศาสนาเจตคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด

3) เจตคติทางการกระทำ (Action-oriented Attitude) เป็นเจตคติที่พร้อมจะนำไปปฏิบัติเพื่อสนอง ความต้องการของบุคคล เช่น เจตคติที่ดีต่อการพูดจาไพเราะอ่อนหวานเพื่อให้คนอื่นเกิดความนิยม เจตคติที่มีต่องานในสำนักงาน

4) เจตคติทางด้านความสมดุล (Balanced Attitude) ประกอบด้วยความสัมพันธ์ทางด้านความรู้สึกและอารมณ์เจตคติทางปัญญาและเจตคติทางการกระทำ เป็นเจตคติที่สามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจในการทำงาน ทำให้บุคคลสามารถทำงานตามเป้าหมายของตนเองและองค์การได้

5) เจตคติในการป้องกันตัวเอง (Ego-defensive Attitude) เป็นเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันตนเองให้พ้นจากความขัดแย้งภายในใจ ประกอบด้วยความสัมพันธ์ทั้ง 3 ด้าน คือ ความสัมพันธ์ด้านความรู้สึก อารมณ์ ด้านปัญญาและด้านการกระทำ

ความหมายของวินัย

คำว่า วินัย หรือ ตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Discipline มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายลักษณะ อาทิ เช่น พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ ดังนี้ วินัยหมายความว่า ระเบียบสำหรับกำกับความประพฤติให้เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นกฎระเบียบแบบแผน ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

นอกจากนี้การให้นิยามของวินัย ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันตามเงื่อนไขของการใช้คำว่า วินัย ว่ามีความมุ่งหมายเพื่ออะไร เช่น ในด้านการศึกษา การให้คำนิยามของวินัย จะมีความหมายถึง พฤติกรรมของครู ซึ่งมีเจตนาที่จะสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งเงื่อนไขที่มีความจำเป็นที่สุดในความเป็นระเบียบเรียบร้อย ในการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถในการควบคุมตนเองของผู้เรียน ซึ่งระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่สถาบันการศึกษาได้กำหนดขึ้นให้ผู้เรียนต้องปฏิบัติตาม ถ้าฝ่าฝืนจะต้องมีการทำโทษตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้

ทั้งนี้จากเอกสารการสอนวิชาการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้สรุปความหมายของวินัยได้เป็น 2 แนวทาง คือ

1. ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ข้อปฏิบัติ หรือ แบบสำหรับคนในองค์กรในหมู่ ในเหล่า ในวงการแต่ละแห่ง โดยข้อปฏิบัติหรือแบบที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกในองค์กรนั้น ๆ จะเรียกว่า วินัย อาทิเช่น วินัยทหาร วินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ

ความหมายของวินัยในทางรูปธรรม สามารถนำไปใช้เป็นหลักในทางปฏิบัติได้ว่า

1.1 วินัยในองค์กรต่าง ๆ อาจมีลักษณะแตกต่างกันออกไป การกระทำอย่างเดียวกันในองค์กรหนึ่ง อาจจะไม่ถือว่าการปฏิบัติดังกล่าวเป็นความผิด

1.2 ในการพิจารณาว่าการกระทำใดผิดวินัยหรือไม่ ต้องพิจารณาว่าเป็นการกระทำที่ผิดข้อปฏิบัติ หรือผิดแบบของสมาชิกในองค์กรนั้นหรือไม่ ถ้าไม่มีการกำหนดไว้ในข้อปฏิบัติ จะไม่ถือว่าเป็นความผิด หรือในกรณีกลับกันถ้าหากมีข้อปฏิบัติกำหนดไว้และมีการฝ่าฝืนก็ถือว่าเป็นผิดข้อปฏิบัติ

1.3 ในการกำหนดระดับการลงโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดวินัย จะต้องพิจารณาการกำหนดความหนักเบาของโทษ โดยแตกต่างกันออกไปในแต่ละองค์กร

2. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรม (Behavior) ที่แสดงออกมาเป็นการควบคุมตนเอง การยอมรับหรือปฏิบัติตามการนำ หรือ การบังคับบัญชา การมีระเบียบและการอยู่ในแบบแผน จากความหมายของวินัยในทางนามธรรม จะพบว่าโดยแท้จริงแล้ว วินัยที่ต้องการหาใช้ตัวข้อปฏิบัติ หรือตัวแบบแผนไม่ หากแต่วินัยที่ต้องการให้มี คือ การควบคุมตน การปฏิบัติตามข้อบังคับ การอยู่ในแบบแผน การปฏิบัติตามการนำ การปฏิบัติตามการบังคับบัญชา การมีระเบียบและลักษณะเชิงพฤติกรรมดังกล่าว จะแสดงออกมาด้วยสิ่งที่มาจากพื้นฐานทางจิตใจ ด้วยเหตุนี้ การที่จะทำให้ทุกคนในองค์กรมีวินัย จึงจำเป็นต้องปรับพฤติกรรม ต้องพัฒนาจิตใจ ต้องนำต้องกำกับด้วย มิใช่มุ่งแต่จะพัฒนาหาทางกำหนดข้อปฏิบัติหรือระเบียบให้มีความครอบคลุมรัดกุมแต่เพียงอย่างเดียว หรือมุ่งแต่จะคอยลงโทษเมื่อมีสมาชิกในองค์กรคนใดคนหนึ่งกระทำการฝ่าฝืน ข้อปฏิบัติหรือระเบียบขององค์กร

คิงส์เบอรี (Joseph Vingsbury) อธิบายว่า “วินัย” หมายถึงการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลซึ่งอาจทำได้ 2 วิธี ได้แก่ การใช้กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง และการบังคับโดยใช้การลงโทษเป็นเครื่องหนุ่น หรือ โดยการสั่งสอน ฝึกอบรม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ในการมีความพร้อมรับผิดชอบ

ผ.อ.ปิ่น มุทุกันต์ อธิบายความหมายของคำว่า “วินัย” ว่า วินัยเป็นแบบของคน คนทุกที่ พอร์มตัวอยู่ในวินัยแล้ว เป็นคนดีทั้งนั้น ยกตัวอย่าง เช่น ดิน ทิน ปูน หรือเศษโลหะ ที่เราเหยียบย่ำโยนทิ้ง ถ้ามาปั้นหลอมเข้าแบบเป็นพระพุทธรูปแล้ว ก็จะกลายเป็นของดีที่ทุกคนเคารพกราบไหว้ คนเรามีแบบ แบบของคนเรียกว่า “วินัย” วินัยจึงเป็นแบบนี้ ปั้นหลอมคนให้เป็นคนดี

สรุป ความหมายของ วินัย จึงหมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับควบคุมความประพฤติทางกายของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ประเภทของวินัย

หลักสำคัญของวินัยมีไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้นๆ ให้อยู่ในกรอบปฏิบัติเดียวกัน ด้วยเหตุที่แต่ละคนต่างมีภูมิหลังที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นสภาวะแวดล้อม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลให้สมาชิกในสังคมแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการมาอยู่ร่วมกันจึงอาจจะทำให้เกิดการกระทำตามความพึงพอใจของตนเอง ฉะนั้นการมีแนวทางปฏิบัติเดียวกัน จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในสังคม จึงได้มีการแบ่งประเภทของวินัยเป็น 4 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง
2. วินัยในห้องเรียน
3. วินัยในโรงเรียน
4. วินัยทางสังคม

โดยส่วนใหญ่แล้ว การแบ่งประเภทของวินัยโดยใช้เกณฑ์แหล่งที่มาของอำนาจที่ใช้ในการควบคุมพฤติกรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วินัยภายนอก หรือ ส่วนรวม หรือวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้บุคคลทุกคนในสังคมปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนั้นการที่บุคคลใดประพฤติปฏิบัติตามที่ด้วยความเกรงกลัวอำนาจหรือการลงโทษ จึงเป็นการปฏิบัติตามที่บุคคลอยู่ในภาวะจำยอมจากการถูกควบคุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดการไม่ปฏิบัติตามวินัยซึ่งถูกกำหนด แต่ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่แล้ววินัยประเภทนี้จะตั้งกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติไว้เป็นกลางๆ ดังนั้นทุกคนจึงสามารถประพฤติปฏิบัติตามได้

2. วินัยในตนเอง (Self - Discipline) หมายถึง แนวทางที่บุคคลเลือกปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้เกิดจากความสมัครใจโดยมิได้ถูกบังคับ ควบคุมจากอำนาจภายนอกแต่อย่างใดและข้อปฏิบัติดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคม ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายหลักคือ การเกิดความสงบสุขภายในสังคม วินัยในตนเอง จึงเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการของตน โดยมิได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอก หากแต่เกิดจากระงกระตุ้นภายในของตัวบุคคลนั้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเกิดการเรียนรู้ว่าเป็นค่านิยมที่ดี ซึ่งสอดคล้องตามกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของสังคม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนแก่ตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีสิ่งเร้าจากปัจจัยภายนอกและภายใน ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างที่ตั้งใจหวังไว้

คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

การที่บุคคลมีวินัยในตนเอง ย่อมหมายถึง บุคคลนั้นเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยเหตุที่ วินัยในตนเอง คือ ลักษณะที่มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางคุณธรรมและจริยธรรม จึงสรุปได้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้ คือ มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความตั้งใจ มีความอดทน มีความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา

ความสำคัญของการมีวินัยในตนเอง

1. ถ้าไม่มีวินัยในตนเองชีวิตก็จะสับสนยุ่งเหยิง สังคมจะวุ่นวาย ไร้สาระสลาย ทำลายโอกาสในการที่จะดำเนินชีวิตที่ดีงามและโอกาสในการพัฒนาตนเองของทุกคน
2. วินัยในตนเอง เป็นองค์ประกอบหนึ่งของลักษณะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในชีวิต เราจะไม่สามารถนำชีวิตไปสู่สิ่งที่ดีงามได้จนกว่าจะตั้งอยู่บนวินัย วินัยสร้างความรับผิดชอบ

3. วินัยสร้างระเบียบแบบแผน วินัยสร้างคนให้เป็นคนดี วินัยสร้างคนให้เป็นคนเก่ง ดังนั้น วินัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ เราจำเป็นต้องสร้างวินัยให้แก่มนุษย์ตั้งแต่เด็ก

4. สำหรับการจัดการศึกษา ความมีวินัยเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญ ในการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวินัยในตนเอง เพื่อความสุขและความสำเร็จของตนเองและสังคม ดังนั้นการทำจะให้เกิดวินัยขึ้นในหมู่คณะ

ความจำเป็นที่ต้องมีระเบียบวินัยในตนเอง

1. วินัยช่วยให้ตนเองเป็นผู้ที่มีระเบียบเรียบร้อย
2. วินัยช่วยให้มีความสามัคคีปรองดองในกลุ่มคน
3. วินัยมีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต
4. วินัยช่วยให้ทุกคนรู้จักควบคุม และปกครองตนเองตามหลักประชาธิปไตย หรือมีวินัยสำหรับตนเอง
5. ช่วยให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

ดังนั้นหากเพียรพยายามสร้างระเบียบวินัยในชีวิตของแต่ละคนได้ ท้ายที่สุดเมื่อคนในสังคม คนในประเทศมีลักษณะชีวิตที่มีระเบียบวินัยแล้ว นอกจากตนเองจะก้าวสู่ความสำเร็จแล้ว ยังสามารถพัฒนาสังคมให้มีระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนประเทศชาติให้ทัดเทียมกับอารยประเทศด้วย

การเสริมสร้างวินัยในตนเอง

หากต้องการที่จะปลูกฝังวินัยในตนเองควรที่จะเริ่มต้นในวัยเด็ก เพราะพฤติกรรมในช่วงวัยนี้จะจัดอยู่ในประเภทพฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางที่แน่นอน (Doubful Behavior) ซึ่งการแสดงพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และองค์ประกอบที่แวดล้อม ดังนั้น จึงง่ายต่อการปลูกฝังวินัยและกระบวนการที่เหมาะสม และได้ผลดีที่สุด คือ การถ่ายทอดทางสังคม การต้องการเสริมสร้างระบบการสร้างวินัยในตนเองที่ดี ไม่ควรมุ่งเน้นที่การลงโทษ อันเป็นวิถีทางที่จะส่งผลกระทบในทางลบเสียมากกว่า หากแต่การสร้างวินัยในตนเองที่ดี ควรใช้แนวทางในการฝึกอบรมหรือให้ความรู้ ความเข้าใจมากกว่า โดยต้องทำความเข้าใจว่า เพราะเหตุใดจึงมีความต้องการและความจำเป็นขององค์กรในการที่ต้องการขอความร่วมมือจากสมาชิกในองค์กร ในส่วนของความมีวินัยเพื่อจะได้ไปสู่จุดหมายร่วมกัน โดยการเสริมสร้างวินัยในตนเองมี 4 แนวทางดังนี้

1. เรียนรู้และเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวินัยขององค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ว่ามีแนวทางปฏิบัติหรือห้ามปฏิบัติอะไร อย่างไรบ้าง
2. สำนึกในหน้าที่ว่า จะต้องปฏิบัติตามแบบอย่างหรือต้องรักษาวินัยขององค์กร
3. ตระหนักถึงความสำคัญของวินัยว่า จะสร้างความเจริญ ความดีงามและความสำคัญให้แก่ทั้งตนเองและองค์กร
4. ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติในข้อห้ามอย่างเคร่งครัด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้แนะแนวทางในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย

2. ให้ออกาสเด็กที่จะริเริ่มทำกิจกรรมอย่างอิสระ
3. สนับสนุนให้เด็กมีโอกาสคิดและตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
4. เปิดโอกาสให้เด็กช่วยกันสร้างข้อตกลง
5. แสดงความชื่นชมเมื่อเด็กปฏิบัติตามข้อตกลง ให้กำลังใจและช่วยเหลือเด็กที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. ทบทวนสิ่งที่ได้กระทำ โดยการถามหรือกล่าวชมเชย

ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของควมมีวินัยในตนเอง

คุณค่าของวินัย นั้นช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมต่างๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ซึ่งวินัยไม่ได้หมายถึงกฎเกณฑ์ หรือ ระเบียบ ข้อบังคับ ในกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ยังหมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัยในตนเองด้วย กลุ่มสังคมใดที่มีสมาชิกที่มีวินัยในตนเองมาก วินัยในสังคมนั้นก็อาจไม่จำเป็นต้องสร้างมากนัก เพราะทุกคนในสังคมจะมีความรับผิดชอบสูงและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน และมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างดี

จุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายนั้นมิใช่การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นแนวทางที่ผู้ใหญ่ต้องการ แต่จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของวินัย คือ เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการที่จะกระทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตนเอง มิใช่จากสิ่งที่อยู่แวดล้อมหรือการบังคับบัญชา วินัยที่ดีเกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวเองมากกว่าแรงบังคับจากภายนอก คือ ควมมีวินัยในตนเอง

ประโยชน์ควมมีวินัยในตนเอง

- ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
- ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
- ช่วยเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้ตนเอง
- ช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน
- ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

วินัยเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเด็กเพราะช่วยต่อเติมความปรารถนาของเด็กให้เต็ม รวมทั้งให้เกิดการปรับตัวทางบุคลิกภาพและสังคมอย่างมีสุข บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรม ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกผิดชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง

6. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
7. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
10. มีความอดทน

ความสำคัญและความหมายของความอดทน

ความอดทน คือ ความเข้มแข็ง ความหนักแน่นของจิตใจในการควบคุมอารมณ์ จิตใจ และร่างกาย ให้สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

การที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ต้องอาศัยการฝึกฝน ความเพียรพยายามและที่สำคัญต้องมีความอดทนในสิ่งที่ตนเองรับผิดชอบเพื่องานสิ่งนั้นจะได้สำเร็จลุล่วงการฝึกความอดทนมีหลายอย่างเช่น อดทนต่อความลำบาก อดทนต่อความทุกข์ อดทนต่อความเจ็บใจ อดทนต่ออำนาจกิเลส ฯลฯ

การที่คนเราจะมียะเปรียบวินัยได้ต้องอาศัยความอดทนในตัวเอง จึงนำไปสู่ความเป็นพลเมืองที่ดี ความอดทนจึงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุคคลเกิดวินัยขึ้น เช่น การเข้าแถวซื้ออาหาร อดทนในการทำงานต่าง ๆ อดทนและทำตามกฎของบ้านเมือง ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูง จะมีความรับผิดชอบสูง มีความวิตกกังวลต่ำ มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิดและพฤติกรรมทางสังคม

ความอดทน มาจากคำว่าขันติ หมายถึงการรักษาปกติภาวะของตนไว้ได้ ไม่ว่าจะถูกกระทบกระทั่งด้วยสิ่งอันเป็นที่พึงปรารถนาหรือไม่ก็ตาม มีความมั่นคงหนักแน่นเหมือนแผ่นดินงานทุกชิ้นในโลกไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ที่สำเร็จมาได้ก็ด้วย คุณธรรมข้อนี้คือ ขันติ

ลักษณะความอดทนที่ถูกต้อง

1. มีความอดกลั้น
2. เป็นผู้ไม่ดื้อรั้น คือข่มความโกรธไว้ได้
3. ไม่ปลุกน้ำตาให้แก่ใคร คือไม่ก่อทุกข์ให้แก่ผู้อื่นด้วยอำนาจความเกรี้ยวกราดของเรา
4. มีใจเบิกบาน แจ่มใส อยู่เป็นนิจ คือมีปิติอันแอบใจเสมอๆ ไม่พยายาม ไม่โทษฟ้า โทษฝน โทษโชคชะตา หรือโทษใครๆ ลักษณะที่สำคัญยิ่งของขันติ คือตลอดเวลาที่อดทนอยู่นั้นต้องมีใจผ่องใส ไม่เศร้าหมองอดทนถนอดตัว หรือหลีกเลี่ยงจากความชั่ว อดทนทำดีต่อไป อดทนรักษาใจไว้ให้ผ่องใส ไม่เศร้าหมอง

ประเภทของความอดทนความอดทน

แบ่งตามเหตุที่มากระทบได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. อดทนต่อความลำบากตรากตรำ
2. อดทนต่อทุกขเวทนา
3. อดทนต่อความเจ็บใจ

4. อุดทนต่ออำนาจกิเลส เช่น อุดทนไม่เที่ยวเตร่ ไม่เล่นการพนัน ไม่เสพสิ่งเสพยาเสพติด ไม่รับสินบน ไม่คอร์รัปชั่น ไม่ผิดลูกเมียเขา ไม่ห่อยศ ไม่บ้าอำนาจ ไม่ซี้โอ้ เป็นต้น" เขาตำไมโกรธว่ายากแล้ว เขาชมแล้วไม่ยิ้มยากยิ่งกว่า"

วิธีฝึกให้มีความอดทน

1. ต้องคำนึงถึงหิริโอตตัปปะให้มาก

2. ต้องรู้จักเชิดอารมณ์ที่มากกระทบนั้นให้สูงขึ้น คือนึกเสียว่าเขาทำแก่เราอย่างนั้นนะดีแล้ว เช่น เขาตำก็ยิ่งดีกว่าเขาตี เขาตียิ่งดีกว่าเขาฆ่า ถ้าเปรียบกับการชกมวยเรียกว่าการหลบหมัด ดังตัวอย่างจากพระปุณณะเถระพระปุณณะเดิมเป็น ชาวสุนาปรันตะ ไปค้าขายที่เมืองสาวัตถี ได้ฟังเทศน์จากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดความเลื่อมใสศรัทธาจึงออกบวช ครั้นบวชแล้วการทำสมาธิภาวนาไม่ได้ผล เพราะไม่คุ้นกับสถานที่ท่านคิดว่าภูมิอากาศที่บ้านเดิมเหมาะกับท่านมากกว่า จึงทูลลาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสถามว่า "เธอแน่ใจหรือปุณณะ ชาวสุนาปรันตะดุร้ายมากนัก ทั้งหยาบคายด้วย เธอจะทนไหวหรือ" "ไหวพระเจ้าข้า" "ถ้าเขาตำเธอ เธอจะมีอุบายอย่างไร" ข้าพระองค์ก็คิดว่า ถึงเขาตำก็ยิ่งดีกว่าเขาตบต้อยด้วยมือพระเจ้าข้า" "ถ้าเผื่อเขาต้อยเออล่ะ" ก็ยังดีพระเจ้าข้า ดีกว่าเขาเอาก่อนดินขวางเอา" "ก็ถ้าเขาเอาก่อนดินขวางเออล่ะ" ข้าพระองค์ก็คิดว่า ก็ยังดีพระเจ้าข้า ดีกว่าเขาเอาไม้ตะพดตีเอา" "เออ ถ้าเผื่อเขาหวดด้วยไม้ตะพดล่ะ" ก็ยังดีพระเจ้าข้า ดีกว่าถูกเขาแทงด้วยหอกดาบ" "เออ ก็ถ้าเผื่อเขาจะฆ่าเธอด้วยหอกดาบล่ะปุณณะ" ข้าพระองค์ก็คิดว่า มันก็เป็นการดีเหมือนกันพระเจ้าข้า" ดีอย่างไร " ก็คนบางพวกที่คิดอยากฆ่าตัวตาย ยังต้องใช้เวลาเที่ยวหาศัสตราวุธมาฆ่าตัวเอง แต่ข้าพระองค์มีโชคดีกว่าคนพวกนั้น ไม่ต้องเสียเวลาเที่ยวหาศัสตราวุธ อย่างเขา " " ดีมาก เธอคิดได้ดีมาก เป็นอันตกลง เราอนุญาตให้เธอไปพำนักทำความเพียรที่ตำบลสุนาปรันตะได้

"พระปุณณะกลับไปเมืองสุนาปรันตะแล้ว ทำความเพียรในไม่ช้าใจก็หยุดนิ่ง เข้าถึงพระธรรมกายตามลำดับ จนได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์นี่คือเรื่องของพระปุณณะ นักอดทนตัวอย่าง ซึ่งอดทนได้โดยวิธีเชิดอารมณ์ที่มากกระทบนั้นให้สูงขึ้น

3. ต้องฝึกสมาธิให้มาก เพราะทั้งขันติและสมาธิเป็นคุณธรรมที่เกื้อหนุนกัน ขันติจะหนักแน่นก็ต้องมีสมาธิรองรับ สมาธิจะก้าวหน้าก็ต้องมีขันติเป็นพื้นฐานมีตัวอย่างของผู้มีความอดทนเป็นเลิศอีกท่านหนึ่งคือ พระโฆสเถระพระโฆสเถระ เป็นพระที่ทำสมาธิจนสามารถระลึกชาติได้แต่ยังไม่หมดกิเลส วันหนึ่งท่านนั่งสมาธิอยู่กลางแจ้ง พอถึงตอนเที่ยงแดดส่องเหนือไหล่ท่วมตัวท่าน พวกลูกศิษย์จึงเรียกท่านว่า" ท่านขอรับ นิมนต์ท่านนั่งในที่ร่มเถิด อากาศเย็นดี "พระเถระกล่าวตอบว่า" คุณ ฉันทนั่งในที่นี้ เพราะกลัวต่อความร้อนนั่นเอง "แล้วนั่งพิจารณาเวจิมหานรกเรื่อยไป เพราะเคยตกนรกมาหลายชาติ เห็นว่าความร้อนในอเวจีที่เคยตก ร้อนกว่านี้หลายร้อยพันเท่า ท่านจึงไม่ลุกหนี ตั้งใจทำสมาธิต่อไป จนในที่สุดได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์

อานิสงส์การมีความอดทน

1. ทำให้กุศลธรรมทุกชนิดเจริญขึ้นได้

2. ทำให้เป็นคนมีเสน่ห์ เป็นที่รักของคนทั้งหลาย
3. ทำให้ตัดรากเหง้าแห่งความชั่วทั้งหลายได้
4. ทำให้อยู่เย็นเป็นสุขทุกอริยาบถ
5. ชื่อว่าได้เครื่องประดับอันประเสริฐของนักปราชญ์
6. ทำให้ศีลและสมาธิตั้งมั่น
7. ทำให้ได้พรหมวิหารโดยง่าย
8. ทำให้บรรลุมรรคผลนิพพานโดยง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับความหมาย ประโยชน์ ลักษณะวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนต่อและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด เพื่อทำการศึกษาสภาพความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 2.1 ความมีวินัยในห้องเรียน
- 2.2 ความขยันอดทน
- 2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ไปรวบรวมข้อมูลมากระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม spss

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
3. หาค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา แปลผลค่าน้ำหนักของค่าเฉลี่ยที่ได้ดังนี้

- 4.50 – 5.00 เท่ากับ มากที่สุด
- 3.50 – 4.49 เท่ากับ มาก
- 2.50 – 3.49 เท่ากับ ปานกลาง
- 1.50 – 2.49 เท่ากับ น้อย
- 1.00 – 1.49 เท่ากับ น้อยที่สุด

4. ศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศรีรัตนวิทยา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามและได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ความสะดวกในการวิเคราะห์ และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Means)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนโรงเรียนศรีรัตนวิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 จำนวน 24 ชุด และในจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 24 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

แปลผลค่าน้ำหนักของค่าเฉลี่ยที่ได้ดังนี้

4.50 – 5.00 เท่ากับ มากที่สุด

3.50 – 4.49 เท่ากับ มาก

2.50 – 3.49 เท่ากับ ปานกลาง

1.50 – 2.49 เท่ากับ น้อย

1.00 – 1.49 เท่ากับ น้อยที่สุด

ตารางที่ 1 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

	คุณลักษณะ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	24	100
	หญิง	-	-
	รวม	24	100
สถานะ	นักเรียน	24	100

	รวม		100
--	-----	--	-----

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 24 คน คือ ร้อยละ 100 สำหรับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษา คือร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลดังตาราง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นด้านวินัยในห้องเรียน

ข้อ	เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน	\bar{X}	S. D.	แปลความหมาย
1	ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ	4.67	0.61	มาก
2	นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน	4.63	0.56	มาก
3	นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนด	4.60	0.50	มาก
4	เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ	4.77	0.43	มาก
5	นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน	4.67	0.48	มาก
6	นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอน	4.60	0.50	มาก
7	นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน	4.67	0.48	มาก
8	นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน	4.40	0.67	มาก
9	เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครู	4.53	0.51	มาก
รวม		4.61	0.07	มาก

จากตารางที่ 2 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 9 ข้อ พบว่า ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.61) นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.67) เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครู ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นด้านความขยันอดทน

		\bar{X}		
10	นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่น	4.43	0.63	มาก
11	นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คุณครูมอบหมาย	4.57	0.57	มาก
12	นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้าน	4.47	0.68	มาก
13	ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จ	4.63	0.61	มาก
14	เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับ	4.80	0.48	มาก
15	เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้	4.73	0.45	มาก
รวม		4.61	0.09	มาก

จากตารางที่ 3 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.61, S.D.=0.09$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ พบว่า นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่น ($\bar{X} = 4.43, S.D.= 0.63$) นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คุณครูมอบหมาย ($\bar{X} = 4.57, S.D.= 0.57$) นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้าน ($\bar{X} = 4.47, S.D.= 0.68$) ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จ ($\bar{X} = 4.63, S.D.= 0.61$) เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับ ($\bar{X} = 4.80, S.D.= 0.48$) เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้ ($\bar{X} = 4.73, S.D.= 0.45$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

		\bar{X}		
16	เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะ	4.73	0.45	มาก
17	นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน	4.67	0.48	มาก
18	ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดี	4.60	0.50	มาก
19	นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”	4.60	0.50	มาก
20	ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบ	4.50	0.51	มาก
21	นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุด	4.47	0.82	มาก
22	นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดี อย่างที่ตั้งใจไว้	4.70	0.47	มาก
23	ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น	4.63	0.56	มาก

24	ในบทเรียนที่ยาก ๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป	4.60	0.50	มาก
25	นักเรียนพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน	4.67	0.48	มาก
รวม		4.62	0.11	มาก

ตารางที่ 4 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.62, S.D.=0.11$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 ข้อ พบว่า เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะ ($\bar{X} = 4.73, S.D.= 0.45$) นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน ($\bar{X} = 4.67, S.D.= 0.48$) ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดี ($\bar{X} = 4.60, S.D.= 0.50$) นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” ($\bar{X} = 4.60, S.D.= 0.50$) ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบ ($\bar{X} = 4.50, S.D.= 0.51$) นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุด ($\bar{X} = 4.47, S.D.= 0.82$) นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดี อย่างที่ตั้งใจไว้ ($\bar{X} = 4.70, S.D.= 0.47$) ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.63, S.D.= 0.56$) ในบทเรียนที่ยากๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลายๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป ($\bar{X} = 4.60, S.D.= 0.50$) พยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ($\bar{X} = 4.67, S.D.= 0.48$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 จำแนกเป็นภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S. D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวินัยในห้องเรียน	4.61	0.07	มาก
ด้านความขยันอดทน	4.61	0.09	มาก
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.62	0.11	มาก
รวม	4.61	0.02	มาก

จากตาราง 5 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, S.D.=0.02$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวินัยในห้องเรียน ($\bar{X} = 4.61, S.D.=0.07$), ด้านความขยันอดทน ($\bar{X} = 4.64, S.D.=0.09$), ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 4.62, S.D.= 0.11$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นด้านวินัยในห้องเรียน จำแนกตามเพศของนักเรียน

ข้อ	เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน	ชาย		หญิง		แปลความหมาย
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S. D.	
1	ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ	4.3 6	0.7 4	4.9 4	0.25	มาก
2	นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน	4.7 1	0.4 7	4.5 6	0.63	มาก
3	นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนด	4.5 7	0.5 1	4.6 3	0.50	มาก
4	เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ	4.6 4	0.5 0	4.8 8	0.34	มาก
5	นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน	4.8 6	0.3 6	4.5 0	0.52	มาก
6	นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอน	4.8 6	0.3 6	4.3 8	0.50	มาก
7	นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน	5.0 0	0.0 0	4.3 8	0.50	มาก
8	นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน	5.0 0	0.0 0	3.8 8	0.50	มาก
9	เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครู	5.0 0	0.0 0	4.1 3	0.34	มาก
รวม		4.7 8	0.2 7	4.4 7	0.12	มาก

จากตารางที่ 6 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก เพศชาย ($\bar{X}=4.78$, S.D.=0.27) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.12) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 9 ข้อ พบว่า ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ เพศชาย ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.74) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.941$, S.D.=0.25) นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน เพศชาย ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.47) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.63) นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนด เพศชาย ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.51) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.50)เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ เพศชาย ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.50) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.88$, S.D.=0.34)นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน เพศชาย ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.36) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.52)นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอน เพศชาย ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.36) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.50)นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง (

$\bar{X}=4.38$, S.D.=0.50)นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.50)เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครู เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.34)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นด้านความขยันอดทน

		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
10	นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่น	4.50	0.52	4.38	0.72	มาก
11	นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คุณครูมอบหมาย	4.71	0.47	4.44	0.63	มาก
12	นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้าน	4.79	0.43	4.19	0.75	มาก
13	ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จ	5.00	0.00	4.31	0.70	มาก
14	เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับ	5.00	0.00	4.63	0.62	มาก
15	เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้	5.00	0.00	4.50	0.52	มาก
รวม		4.83	0.26	4.41	0.09	มาก

จากตารางที่ 7 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนอยู่ในระดับมาก เพศชาย ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.26) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.09) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ พบว่า นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่น เพศชาย ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.52) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.72) นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คุณครูมอบหมาย เพศชาย ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.47) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.63) นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้าน เพศชาย ($\bar{X}=4.79$, S.D.=0.43) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.75) ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จ เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.70) เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับ เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.62) เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้ เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.52)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคิดเห็นด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16	เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะ	5.00	0.00	4.50	0.52	มาก
17	นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน	5.00	0.00	4.38	0.50	มาก

18	ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดี	4.57	0.51	4.63	0.50	มาก
19	นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”	5.00	0.00	4.25	0.45	มาก
20	ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบ	5.00	0.00	4.06	0.25	มาก
21	นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุด	4.64	0.50	4.31	1.01	มาก
22	นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดี อย่างที่ตั้งใจไว้	5.00	0.00	4.44	0.51	มาก
23	ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น	5.00	0.00	4.31	0.60	มาก
24	ในบทเรียนที่ยาก ๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป	5.00	0.00	4.25	0.45	มาก
25	นักเรียนพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน	4.57	0.51	4.75	0.45	มาก
รวม		4.88	0.25	4.39	0.19	มาก

ตารางที่ 8 จากแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก เพศชาย ($\bar{X}=4.88$, S.D.=0.25) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 ข้อ พบว่า เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะ เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.52) นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.50) ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดี เพศชาย ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.51) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.50) นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.45) ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบ เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.25) นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุด เพศชาย ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.50) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.31$, S.D.=1.01) นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดีอย่างที่ตั้งใจไว้ เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.51) ถ้าผลการเรียนไม่ดีนักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.60) ในบทเรียนที่ยากๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลายๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป เพศชาย ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.45) พยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เพศชาย ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.51) และเพศหญิง ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.45)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 จำนวน 24 คน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน พบว่า

เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 9 ข้อ ขณะเรียนวิชาหนึ่ง นักเรียนมักนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนส่งการบ้านตรงตามเวลาที่ครูกำหนด เมื่อนักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ นักเรียนแอบดูข้อสอบเพื่อนในห้องสอบ นักเรียนแอบนอนหลับในชั่วโมงเรียน นักเรียนเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูสอน นักเรียนอ่านหนังสือการ์ตูน ขณะที่ครูสอน นักเรียนลอกการบ้านเพื่อน เมื่อใดที่รู้สึกไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามครู

2. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนทางการเรียน พบว่า

เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความขยันอดทนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ข้อ นักเรียนทำการบ้านเสมอก่อนออกไปเล่น นักเรียนหลีกเลี่ยงงานที่คุณครูมอบหมาย นักเรียนไม่เคยอดทนทำการบ้าน ในการทดลอง นักเรียนจะพยายามทดลองจนเสร็จ เวลาใกล้สอบ นักเรียนดูหนังสือเอง โดยพ่อแม่ไม่ต้องบังคับ เมื่อนักเรียนทำผิด จะพยายามแก้ไขโดยไม่ท้อแท้

3. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 10 ข้อ เมื่อมีการแข่งขัน นักเรียนจะพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพราะต้องการเป็นผู้ชนะ นักเรียนอยากประสบความสำเร็จในการเรียน ในการเรียนนักเรียนทุ่มเทอย่างหนักเพื่อให้ได้คะแนนดี นักเรียนปฏิบัติตามคติประจำใจที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” ในวิชาใดก็ตาม เวลาสอบนักเรียนจะพยายามอย่างเต็มที่ในการสอบ นักเรียนเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อจะได้เรียนดีที่สุดในชั้นเรียน นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไรให้ดีขึ้นที่ตั้งใจไว้ ถ้าผลการเรียนไม่ดี นักเรียนใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น ในบทเรียนที่ยากๆ นักเรียนจะอ่านซ้ำหลายๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป พยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร หรือตำราในห้องสมุด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน

จากข้อข้างต้น หากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่าเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความพยายามทางการเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความพยายามทางการเรียนอย่างเต็มที่ ทำสิ่งที่ดี เหมาะสมอย่างที่ตั้งใจไว้ พยายามที่จะพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากตำราเรียน ค้นคว้าใน

ห้องสมุด รวมทั้งการฝึกทักษะจากบทเรียนที่ยาก การวางแผนการเรียนที่ดีตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมีจำนวนน้อย ซึ่งในนักเรียนกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเจตคติที่ให้นักเรียนเห็นเป้าหมาย คุณประโยชน์ คุณค่าของความพยายาม รวมทั้งการยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ที่มีความพยายาม รวมทั้งกระตุ้นนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี ให้มีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรในด้านการเรียน ให้นักเรียนตระหนักในการวางแผนทางด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและหากได้ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย ก็จะเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนได้มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางเพื่อนำข้อค้นพบในการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ

1. ครูควรศึกษาธรรมชาติของประเทศและวัยของนักเรียน ประกอบกับพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อพัฒนาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ครูควรใช้จิตวิทยาในการโน้มน้าวจิตใจให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาเจตคติที่ดี รวมทั้งเห็นคุณค่าของการปรับเจตคติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยทางสังคม
2. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเจตคติที่ดีของนักเรียน

บรรณานุกรม

- ครรรชิต มาลัยวงศ์. 2538. วารสารการศึกษาแห่งชาติ : นโยบายไอทีกับระบบฐานข้อมูลการศึกษา.
หน้า 47 - 21.
- ทัศนีย์ กิติวินิต. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานของพนักงาน. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรพิมล พิสุทธ์พันธ์พงศ์. 2538. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความพร้อมทางสติปัญญาของ
นักศึกษา ชั้นอนุบาลปีที่ 1. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรรณณี ชุติวฒนาธาดา. 2544. พฤติกรรมการไม่ส่งงานตามกำหนดของนักเรียนชั้น ม.5/5 ประจําภาคเรียนที่
1/2544 จำนวน 6 คน (รายงานการวิจัยในชั้นเรียน). ระบบออนไลน์:
<http://www.wt.ac.th/pannees/rsrch1.html>.
- พวงทอง ป้องภัย. 2540. พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. ปัตตานี : ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วินัย เพชรช่วย, ผศ. 2552. การจูงใจในการทำงาน. ระบบออนไลน์: <http://www.geocities.com/vinaip/knowledge/wmotive01.htm>.
- ศิริวัฒน์ สงวนหมู่. 2533. พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียนฟิสิกส์ตามการเรียนรู้ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธี สุกิจธรรมภาณ. 2552. การวิจัยในเรียน เรื่องการศึกษาพฤติกรรมการไม่ส่งงานหรือการบ้านของนักศึกษา
ระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย.

- อิสริยา วุฒิจันทร์. 2553. วิจัยชั้นเรียน เรื่องการแก้ปัญหาให้นักศึกษาไม่ส่งงานตามกำหนดสำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง CD101 โรงเรียนพณิชยเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ.
- Bulping. 1987. Homework. Online : www.bigchalk.com
- Cooper. 1999. Homework Time To Turn It In. Online : www.bigchalk.com
- Sullivan and Sequeira. 1996. Homework Tips for Teacher. Online : www.bigchalk.com
- Yvone. 1984. Developing Home Policies. Online: www.eq.gov/databases/ERIC Digests/ed_256473.htm.

ภาคผนวก

,

